

Bemærkninger til lovforslaget.

Som led i den af regeringen forelagte samlede plan til løsning af de problemer, som den økonomiske situation indebærer, er det fundet nødvendigt, at der sikres stabilitet på arbejdsmarkedet gennem en i princippet uændret forlængelse indtil 1965 af samtlige kollektive overenskomster på arbejdsmarkedet i videste betydning. I denne periode skal iværksættelse af arbejdsstandsninger være forbudt efter samme regler som gælder, når der er indgået kollektiv overenskomst.

Det har ved forslagets udarbejdelse været regeringen magtpåliggende at foretage dette nødvendige indgreb i arbejdsmarkedets forhold på en sådan måde, at der herved mindst muligt ændres i det system, som er opbygget af parterne selv til bestemmelse af løn- og arbejdsvilkår.

På baggrund heraf er det fundet rigtigst i videst muligt omfang at respektere de ved parternes forhandlinger om overenskomstfornyelsen opnåede resultater, således at disse indgår som bestanddele af de ved nærværende forslag forlængede overenskomster. Da de specielle spørgsmål er af væsentlig betydning for forholdene på de enkelte arbejdspladser, er der endvidere i forslaget indført bestemmelser, der åbner mulighed for forhandling om og løsning af visse henstående specielle spørgsmål.

Som en afvigelse fra princippet om uændret forlængelse af overenskomsterne indeholder forslaget endvidere bestemmelser om, at der under hensyntagen til udviklingen siden sidste overenskomstfornyelse gennemføres en begrænset lønforbedring. For det første år begrænser forslaget sådanne forbedringer til kun at omfatte lavtlønnede, medens der for den resterende periode åbnes mulighed for en noget bredere virkende forbedring af løn- og arbejdsvilkår.

Ved en særlig bestemmelse påtager regeringen sig forpligtelse til i folketingsåret 1963-64 at fremsætte forslag om en tillægspensionsordning, der baseres på indbetalinger fra både arbejdsgivere og lønmodtagere med virkning fra og med 1. marts 1964.

Til § 1.

Bestemmelsen i *stk. 1* omfatter ikke blot det betydelige antal overenskomster, der traditionelt forhandles i Statens Forligsinstitution, og som er opsagt til ophør pr. 1. marts eller 1. april d. å., men tillige sådanne kollektive overenskomster, der i øvrigt foreligger på arbejdsmarkedet i videst forstand, d. v. s. såvel de før 1. marts 1963 opsagte, endnu ikke fornyede, kollektive overenskomster

som overenskomster, der kan opsiges i perioden 1. april—31. december 1963.

For i mindst muligt omfang at gribe forstyrrende ind i arbejdsmarkedets forhold, har man foreslået forlængelse for 2 år fra den i de respektive overenskomster angivne udløbsdato. Når det på den anden side foreslås, at forlængelsen skal have varighed mindst til 1. marts 1965, er dette begrundet i ønsket om at sikre ro på hele arbejdsmarkedet frem til denne dato.

Den således foreslåede uændrede forlængelse af overenskomsterne skal dog ses i sammenhæng med bestemmelserne i forslagets §§ 2, 3 og 4. Der henvises herom til bemærkningerne til disse paragraffer.

Bestemmelsens *stk. 2* svarer i det væsentligste til lignende bestemmelser i tidligere love om fornyelse eller forlængelse af overenskomster, således senest lov nr. 128 af 15. maj 1961 om afgørelse af de mellem visse organisationer af arbejdsgivere og arbejdere bestående uoverensstemmelser.

Til § 2.

På linie med almindelig arbejdsretlig praksis, jfr. de indledende bemærkninger, er det i stykke 1 foreslået, at de ændringer i gældende overenskomster, hvorom der inden nærværende lovs ikrafttræden er opnået enighed mellem parterne, indgår som bestanddele af disse overenskomster. Dette gælder for samtlige af § 1, *stk. 1*, omfattede overenskomstforhold uanset udløbstidspunkt og uanset, om forholdene normalt ordnes med eller uden forligsinstitutionens medvirken.

Indenfor de af *stk. 2* omfattede overenskomstområder foreslås oprettet paritetisk sammensatte nævn til afgørelse af sådanne specielle spørgsmål, som der ikke ved forhandling er opnået enighed om. Lignende organer med lignende funktioner har tidligere været oprettet af de pågældende hovedorganisationer, jfr. de mellem disse aftalte forhandlingsregler af 1960. På baggrund af de forhandlinger, der har været ført om specielle spørgsmål, vil der i en række tilfælde kunne opstå tvivl om, hvorvidt forhandlingerne kan siges at være tilendebragt eller udskudt eller tvivl om, hvorvidt spørgsmålene er løst eller taget af bordet med eller uden forbehold. En afgørelse af sådanne tvivlsspørgsmål vil alene kunne træffes på grundlag af det i forligsinstitutionen foreliggende materiale om forhandlingernes forløb og eventuelt på grundlag af forligsinstitutionens hidtidige praksis med hensyn til,